

SCIENTIFIC-METHODICAL JOURNAL OF
«SCIENTIFIC PROGRESS»

ISSN: 2181-1601

The 21st Century
Skills for Professional
Activity

Proceedings of the 10th International
Scientific-Practical Distance
Conference

2021, OCTOBER 15

www.scientificprogress.uz

UZBEKISTAN

2021/X

EDITION

WOMEN

ASPIRE

SCIENTIFIC-METHODICAL JOURNAL OF
«SCIENTIFIC PROGRESS»
ISSN: 2181-1601

THE 21st CENTURY SKILLS FOR PROFESSIONAL ACTIVITY

PROCEEDINGS OF THE 10th INTERNATIONAL
SCIENTIFIC-PRACTICAL DISTANCE CONFERENCE

www.scientificprogress.uz

TASHKENT, UZBEKISTAN
2021, OCTOBER 15

KATTA MA'LUMOTLAR VA ULARNI OLIY TA'LIMDA QO'LLASH

Arabov Ubaydullo Hamroqul o'g'li

Buxoro davlat universiteti Axborot texnologiyalari kafedrası o'qituvchisi

Ma'lumotlar miqdori, xilma - xilligi va tezligi birgalikda mavjud bo'lgan sohalardan biri oliy ta'lim muassasalaridir. Har kuni turli manbalardan va oliy ta'lim ekotizimidagi turli formatlarda katta miqdordagi ta'lim ma'lumotlari to'planadi va yaratiladi. Ta'lim to'g'risidagi ma'lumotlar talabalarning foydalanishidan olingan ma'lumotlardan va ta'lim boshqaruv tizimlari (LMS) va platformalar bilan o'zaro munosabatlardan o'quv faoliyati va o'quv maqsadlari, dasturlari, o'quv materiallari va faoliyati, imtihon natijalari va kurslarni baholash kabi o'quv dasturlarini o'z ichiga olgan kurs ma'lumotlariga to'g'ri keladi. Oliy ta'lim kontekstida bu ma'lumotlar hajmi va turi, shuningdek, katta ma'lumotlaridan foydalanish ma'lumotlarda yashiringan yangi bilim ochish uchun maxsus metodlarni qo'llash zarurligini anglatadi. Bunday usullar katta ma'lumotlar bilan tavsiflangan va katta ta'lim ma'lumotlarini manipulyatsiya qilish uchun muvaffaqiyatli ishlatiladigan boshqa sohalardan olinishi va moslashtirilishi mumkin.

Relyatsion ma'lumotlar bazalari endi ma'lumotlarni saqlash va katta hajmdagi ma'lumotlarni tezkor qayta ishlash uchun yechimlarni taqdim etishga imkon bermaydi. Avvalgi dasturiy va apparat ta'minotda bunday katta hajmdagi ma'lumotlarni to'liq tahlil qilish va qayta ishlash imkoni mavjud emas.

Katta ma'lumotlar sizga tuzilmalanmagan ma'lumotlar va rasmlar, matnlar, videolar kabi tuzilmalanmagan ma'lumotlar bilan ishlash imkonini beradi.

Katta ma'lumotlar bilan ishlashga imkon beruvchi juda katta vositalar, texnologiyalar mavjud:

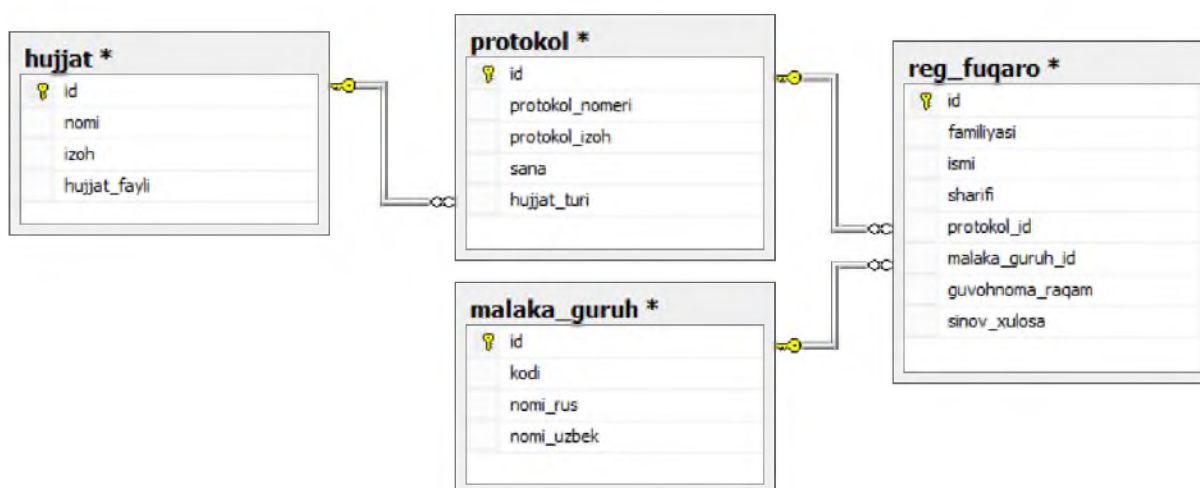
1. NoSQL;
2. MapReduce;

3. Hadoop.

Ushbu tamoyilni quyidagicha tushuntirilishi mumkin. Muayyan ma'lumotlarni olish uchun so'rovni qabul qiladigan bitta ma'lumotlar bazasi mavjud.

Ma'lumotlar bazasi bu so'rovni boshqa ko'plab ma'lumotlar bazalariga yuboradi va so'rov bo'yicha jamlama ma'lumotlarni to'playdi, so'rovning dastlabki qabul qiluvchi ma'lumotlar bazasi axborot miqdori jihatidan kichik va tuzilmalangan.

Bir nechta jadvaldan tuzilgan ma'lumotlar bazasi berilgan bo'lsa, biz bu ma'lumotlar bazasiga ma'lumotlarni yozish orqali turli xil ma'lumotlarni bir joyga jamlab, ular ustida turli xildagi amallar bajarish imkoniyatini qo'lga kiritish mumkin (2-rasm).

2-rasm.

Ushbu elektron guvohnomalarni rasmiylashtirish dasturi asosan davlat va nodavlat tashkilotlaridagi haydovchilik guvohnomalari ma'lumotlarini to'plab borish va elektron guvohnoma shablonlarini tayyorlab berish uchun ishlatiladi. Ma'lumotlar sifatida guvohnoma turlari, shablonlari, tashkilotda tahsil olgan o'quvchilar guruhlari, malaka yo'nalishlari va guvohnoma ma'lumotlari kiritilib boriladi. Guvohnoma turi va malaka yo'nalishi bo'yicha guruhlar shakllantiriladi, guruhlariga esa o'quvchilar birlashtiriladi. Natija sifatida bir yoki bir nechta guvohnomalar bir vaqtning o'zida tayyorlanadi va avtomatik ravishda guruhlar qaydnomalari shakllantiriladi.

Xulosa qilib aytganda, katta ma'lumotlar – bu nisbatan yosh bo'lishiga qaramasdan, ko'plab sohalarda keng tarqalgan va ta'limni rivojlantirishda muhim rol o'ynaydigan texnologiya sohasidir.

Yangi ma'lumot manbalarini Real vaqt tahlillari va xulq-atvor ma'lumotlari bilan birlashtirib, kompaniyalar tezkor moslashishga va o'rganishga qodir bo'lgan yangi avlod dasturlarini ishlab chiqishi mumkin. «Big Data» dunyoni o'zgartiryapti, analitik, tadqiqot, ma'lumotlarni tayyorlash va integratsiya qilish kabi xizmatlarni birlashtiradigan tayyor kompleks yechimlar yangi mahsulotlarni ishlab chiqishni osonlashtiradi.

Adabiyotlar:

1. Joonseok Kim. Big Data, Health Informatics, and the Future of Cardiovascular Medicine. February 2017. Journal of the American College of Cardiology.
2. Биктимиров, М. Р. Тенденции развития технологий обработки Больших данных и инструментария хранения разноформатных данных и аналитики. / М. Р. Биктимиров. // Future Banking. - 20.06.2017
3. Бодров, А. А. Современные технологии анализа больших данных: новая философия знаний. / А. А. / Бодров. // Фундаментальные исследования. – 2015. – № 2-23. – С. 5295-5299.

CONTENTS

Madalimov Timur

The basic foundations of the Nyaya philosophical school (pp. 4-7)

Shavkatova Shaxnoza Po'lot qizi, Aminova Sabina Umid qizi

Sezgi nazariyalari va qonuniyatlarining psixologik tahlili (pp. 8-10)

Гулбахор Назарова

Эллен Кушнернинг “Шоир Томас” асарида мифологик образлар (pp. 11-14)

T. A. Madalimov

Nyaya falsafasida mantiq ilmining shakllanishi (pp. 15-18)

Б. Каримов

Яккабоғ беклиги тарихий географияси (pp. 19-26)

Кабулов Саулат

Методические рекомендации по обучению русскому языку учащихся уровня В1 Республики Каракалпакстан на основе кейс-технологии (pp. 27-32)

Djabborova Mashhura Jo`raqulovna

Qoliplash – kompozitsion vosita sifatida (pp. 33-36)

Xalilova Nilufarxon Bahromovna

Qo'qon shahar mikrotoponimiyasi (pp. 37-39)

Xalilova Nilufarxon Bahromovna

Etnonimlardan yasalgan toponimlar (pp. 40-42)

Nigora Umarkhanova

Advantages and disadvantages of teaching science in English (pp. 43-45)

Abdullaev Xushnudbek Ravshanbekovich

Tibbiyot va Turkiston aholisi: an'analari (19 -asr oxiri - 20 -asr boshlarida) (pp. 46-48)

Abdullaev Xushnudbek Ravshanbekovich

XIX asr oxir XX asr boshlarida Turkistonda tibbiy xizmat tarixi (pp. 49-51)

M. Z. Nurmatova

Sharq allomalarining konfliktologiya haqidagi ilmiy-nazariy qarashlari (pp. 52-55)

Мадумарова Умида Мурат кизи, Мустафаева Камола Нуриддин кизи

Туризм в Узбекистане (pp. 56-59)

Ашурова Шахноза Ортиковна

Опыт включения лекарственного обеспечения в систему государственных медицинских организации (pp. 60-64)

Гайбуллаев Бурхонжон Шерматжонович, Қурбанбоев Иззатбек Ҳамроевич

Узумзорлар ва мевали боғларга кимёвий ишлов берадиган пуркагичнинг тузилиши ва технологик иш жараёни (pp. 65-70)

Yangiyeva Gulnora Farmonovna, Yangiyeva Laylo Farmonovna

Til odobi, imlo savodxonligi - ma'naviyat va madaniyat kòzgusi (pp. 71-73)

Мамирова Гавхарой Эркинжон кизи, Муминова Зиёда Абраровна

Течение беременности и выбор тактики родов среди беременных с двумя и тремя плодами (pp. 74-79)

Асадова Нилуфар Ёркиновна

Ибн Сино экологик қарашларининг соғлом турмуш тарзини шакллантиришдаги ахамияти (pp. 80-85)

Isakova Dilafruz Fahridinovna

XXI asr ko'nikmalari orqali chet tillarni kundalik dars jarayonlarida o'qitish usullari (pp. 86-88)

Farxadova Nasiba Suxrob qizi

Ijtimoiy sohaga oid o'zlashma neologizmlarning mavzuviy guruhlarini (pp. 89-92)

Нилуфар Широнова

Иқтисодиёт йўналишидаги талабаларга инглиз тили ўргатиш муаммолари (pp. 93-94)

Muminova Nasiba Bozorovna

O'zbekistonda intellekt-raqamli testlarni rivojlantirish va uni amaliyotga tadbiq etish (pp. 95-100)

Umarov Nodirbek Nasirdin o'g'li

Ta'lim muassasalari pedagogik faoliyatini boshqarishda zamonaviy rahbarning pedagogik-psixologik mahorati (pp. 101-106)

Абатбай Сейтмусаев, Паруаз Нуратдинова

Ўзанинг районлашган ва янги навларининг уруглик сифатини ўрганиш (pp. 107-109)

Jamolova Shoira Uyg'un qizi

Nutq o'stirish mashg'ulotlarida didaktik o'yinlarning ahamiyati (pp. 110-112)

Зокирова Шахло Рустам кизи

Использование современных методов проектирования в разработке дизайна одежды на не стандартную фигуру (pp. 113-118)

Mamatqulova Zilola Rejabalievna

O'zbek kulolchilik terminlarining lisoniy tavsifi (pp. 119-122)

Arabov Ubaydullo Hamroqul o'g'li

Katta ma'lumotlar va ularni oliy ta'limda qo'llash (pp. 123-125)

Болтаева Шоҳида Олимжоновна

Математика фанини ўқитишга қўйилаётган замонавий талаблар (pp. 126-130)

Khujatov Nurbek Jumaboyevich, Sa'dullayeva Madina Odamboy qizi

Mathematical models of fluid motion (pp. 131-136)

Yo'ldosheva Nilufar Baxtiyorovna

Shaffof ferromagnetiklar va ularni qo'llash (pp. 137-140)

Shaydullayeva Kamola Shapulatovna

Hoja Bahovuddin Naqshband ta'limotida pedagogik qarashlar (pp. 141-144)

Ражабов Адхам Амруллоевич

Особенности приватизации в зарубежных странах (pp. 145-174)

Ражабов Адхам Амруллоевич

Илгор хорижий мамлакатлар иссиқлик ва электр энергияси тизимида рақобат муҳитининг таъбиқ этилиш омиллари (pp. 175-180)
